

Annenin Psikolojisi İle İlgili Distosi

Eylemin psikolojisi

- ▶ Kadının psikolojik olarak eyleme ve doğuma uyumu ile ilgilidir. Bu da doğrudan doğum sürecinin seyrini etkiler.
- ▶ Bu faktörlerden herhangi birinin ya da birkaçının fonksiyonlarında bir anormallik ya da yetersizlik varsa, eylem normalden sapar.

Psikoloji

- ▶ Eylemi etkileyen güçlü bir faktördür. Normal koşullar altında bile intrapartum periyod, stresin yükseldiği bir dönemdir.
- ▶ Bu periyodda bir komplikasyonun olması annenin stres düzeyini yükseltir ve "kriz" ortaya çıkabilir.
- ▶ Yüksek riskli intrapartum periyodda olan bir anne, gelişimsel ve durumsal krizler yaşayabilir.
- ▶ Ebe eylemin psikolojik yönünü anlamalı, eğer anne ve eşi krize girmişlerse destekleyici bir bakım vermelidir

Hormonal Değişiklikler?

Yüksek riskli bir eylemde birçok faktör annenin psikolojisini etkiler:

- ▶ Annenin problemi nasıl algıladığı,
- ▶ Başetme mekanizmaları,
- ▶ Kullandığı destek sistemleri,
- ▶ Korkusu,
- ▶ Anksiyetesi,
- ▶ Benlik algısı ve doğuma hazır oluşudur

Problemin Algılanması

Baş etme Mekanizmaları

- ▶ Bireyin kendi stresini ele alarak tedavi etmek için geliştirdiği davranış biçimlerine "baş etme mekanizması" denir. Bu mekanizmalar yapıcı ve yıkıcı olabilir.

Yapıcı başetme mekanizmaları

Yıkıcı baş etme mekanizmaları

Destek Sistemleri

- ▶ Bireyin destek sistemi; onun ailesi ve arkadaşları gibi yardım isteyeceği çevresinden oluşur.

Korku

- ▶ Eylem sırasında tüm kadınlarda korku gelişir. Bu korku eylem sürecinden ya da ağrıdan kaynaklanabileceği gibi eylem sırasında öleceği duygusundan da kaynaklanabilir.

Anksiyete

- ▶ Eylemdeki bir kadının anksiyete derecesi birçok değişkene bağlıdır.

Benlik imgesi

- ▶ Benlik imgesi kişinin kendi hakkında hissettikleri, diğer bir deyişle kendini nasıl algıladığıdır.
- ▶ Bu algılama pozitif ya da negatif olabilir.

Doğuma Hazıroluş

- ▶ Doğuma hem fiziksel, hem de ruhsal olarak hazırlanan çiftlerde doğum eylemi daha olumlu bir deneyim olur.

**UZAMIŞ/ZOR DOĞUM EYLEMİNDE
(DİSTOSİA) ANNE VE BEBEK
AÇISINDAN TEHLİKELER**

Uzamış/Zor doğum eyleminde (distosia) anne ve bebek açısından tehlikeler

- ▶ Morbidite ve mortalitede ↑
- ▶ Uzamış eylem, 24 ssatten uzun süren eylemdir.
 - ▶ Birinci evre >15 saat
 - ▶ İkinci evre >2 saat } anne ve fetus tehlikeye girer.

Uzamış/Zor doğum eyleminde (distosia) anne ve bebek açısından tehlikeler

Annede

Fetüste

UZAMIŞ/ZOR DOĞUM EYLEMİNDE EBELİK BAKIMI

- ▶ Gevşeme
 - ▶ Dinlenmenin sağlanması
 - ▶ Solunum egzersizleri
 - ▶ Anksiyete ile başa çıkma desteklenmeli (doğumun ilerleyişi ve enerji tüketimi açısından önemli)
 - ▶ Order edildi ise sedatifler
 - ▶ Postpartum hemoraji açısından yakın izlem
 - ▶ Vital bulguların izlemi
 - ▶ Kan grubu tespiti ve kan hazırlanması
 - ▶ Enfeksiyon izlemi, perine hijyeni ve order edildi ise antibiyotikler
 - ▶ Dehidratasyon izlemi (trugor, göz küresinde çökme) ve sıvı desteği (Oral ve IV)
 - ▶ FKH izlemi
-

**KOMPLİKASYONLU DOĞUM
EYLEMİNE ANNENİN
HAZIRLANMASI VE DESTEĞİ**

Komplikasyonlu doğum eylemine annenin hazırlanması ve desteği

- ▶ Kendisi ve bebeği hakkında bilgi gereksinimi karşılanmalı!
- ▶ Ani değişiklikler / acil müdahalelerde yakın ilgi gösterilmeli ve uygun dille açıklama yapılmalı,
- ▶ Yanında olarak etkin sözlü ya da sözsüz iletişim kurulmalı,
- ▶ Annenin kendini ifade etmesine izin verilmeli,

Komplikasyonlu doğum eylemine annenin hazırlanması ve desteği

- ▶ Engellenme duygusu hissediyorsa uygun biçimde umudu desteklenmeli,
- ▶ Anne-bebek ilişkisinin kesintiye uğraması, annenin bebeğini istememesi durumunda yargılamadan yaklaşılmalı,
- ▶ Aileye de gerekli açıklamalar yapılmalı.

ENGELLİ GEBELERDE DOĞUM

Engelli Kadınlar

- ▶ Bu kadınlar, doğuştan ve sonradan fiziksel , duygusal, zihinsel, ruhsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlüğü olan korunma, bakım, rehabilitasyon ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan gebelerdir.

Engel eşitleri

- ▶ Görme Engelli
- ▶ İşitme Engelli
- ▶ Bedensel Engelli
- ▶ Zihinsel Engelli

GÖRME ENGELİ OLAN GEBEDE

- ▶ Dokunma hisleri çok iyi geliştiği için, bu tür hastalara dokunmadan önce sözlü bildirim yapılır.
- ▶ Yanına bir yakını refakat ettirilir

İŐİTME ENGELİ OLAN GEBELERDE

- ▶ Yüz yüze iletişim sağlanır.
- ▶ Yazılı materyallerle iletişim sağlanır.
- ▶ İŐaret dili tercümanı gerektiğinde çağrılır.
- ▶ İŐitme cihazı varsa hastanın çıkarılır.(Ameliyat gerekirse)

ZİHİNSEL ENGELİ OLAN GEBEDE

- ▶ Mental retardasyon , down sendromu ve psikiyatrik bozukluklar olarak görülebilir.
- ▶ Güvenlik açısından yalnız bırakılmaz.
- ▶ Doğum şekli, gebenin durumuna göre planlanır.
- ▶ Gebeye doğum ile ilgili bilgiler, anlayacağı şekilde kısa anlatılır ve sık sık tekrarlanır.

BEDENSEL ENGELİ OLAN GEBE

- ▶ Doğum pozisyonu ve doğum şekli gebenin durumuna göre planlanır.

TEMEL BAKIM İLKELERİ

- ▶ Gebeye engel durumuna göre sakin ve güvenli bir bakım ortamı hazırlanır.
- ▶ Rahat pozisyonda olması sağlanır.
- ▶ Fetal monitörizasyon ile fetal sağlık değerlendirilir ve FKH izlenir.
- ▶ Gebe kadına yapılan uygulamalar ve nedenleri hakkında bilgi verilir.
- ▶ Vital bulgular değerlendirilir.
- ▶ Tüm uygulamalarda asepsi tekniğine uygun bir şekilde hareket edilir.

TEMEL BAKIM İLKELERİ

- ▶ Engelli gebe ve ailesine ,doğum öncesi ve doğum sonrası oluşabilecek durumlar hakkında bilgi verilir.
- ▶ Gebenin sağlıklı bir doğum yapması sağlanır.

